

REDDENDE ENGELN OP RIESENSCHNAUZERPOTEN

Hoe werken lawinehonden?

Schnauzers (en alle andere rassen) zijn niet alleen onze beste vrienden die met ons spelen en sporten, ze kunnen ook levens redden. In situaties waarin de mens zijn grenzen opzoekt en alle mogelijke techniek niet in staat is om dat te doen wat onze speurneuzen wel kunnen doen: lawineslachtoffers vinden, zelfs als zij onder een meters dikke sneeuwlaag verborgen liggen.

Lawines

Als er iemand onder een metershoge sneeuwlawine bedolven ligt, kan men alleen maar hopen dat deze persoon zo snel mogelijk opgespoord wordt door een lawinehond.

Men kan zich indenken hoe blij een slachtoffer is op het moment dat hij of zij de snuit van een lawinehond ontwaart en er weer vrij geademd kan worden. Want zodra de viervoeter opduikt, is men gered. Maar aan dit moment van groot geluk bij een heftig ongeluk gaat een flinke portie werk vooraf, voor zowel de lawinehond als de geleider.

Lawinehondenteam

De noodoproep komt binnen bij het reddingshoofdkwartier. Hierna wordt de plaatselijke afdeling met de lawinehond op de hoogte gesteld.

De lawinehondenteams zijn in de wintermaanden (natuurlijk de drukste periode van het jaar) altijd in staat van paraatheid. Immers, bij bedolven slachtoffers maakt iedere seconde die verstrijkt een verschil tussen leven en dood. Meestal vliegt de helikopter langs de woonplaats van begeleider en hond om ze op te pikken voordat ze naar de plek van het ongeluk vliegen.

Begeleider en hond wachten op de landingsbaan op een plek waar de helikopter op hen afvliegt. Aan de achterkant van de helikopter zit namelijk de gevaarlijke staartrotor waar iedereen met een grote boog omheen moet lopen. De hond moet ook hierbij het volste vertrouwen hebben in zijn geleider, deze moet hem om de gevarezone heen loodsen en beschermen. De geleider tilt zijn hond in de helikopter en haakt hem direct vast aan een karabijnhaak. Het is voor hond en geleider een stressvolle zaak om met al dat lawaai en de haast bij het in- en uitstappen toch te proberen het hoofd koel te houden. De hond weet al wat hem te doen staat, hij mag zo meteen zijn "buit" gaan zoeken, want zo ziet hij het lawineslachtoffer.

De helikopter kan vaak niet overal landen omdat de kwaliteit van de door sneeuw bedekte bodem niet altijd zeker is. Alle redders worden daarom door de zwevende helikopter aan een kabel naar beneden gelaten. De geleider gaat samen met zijn eigen hond. De hond moet nog een keer extra gehoorzamen, hij mag niet zomaar gaan rennen en snuffelen; hierdoor kan de lawine nog verder naar beneden gaan schuiven, ook kan er nog een lading sneeuw door de helikopter opstuiven. Als het sein op groen staat kan de zoektocht starten, met het magische woord: "ZOEK".

Zwaar werk

Het is een zware taak, voor zowel de geleider als de hond. De hond heeft veel te doorstaan. Hij kan last hebben van de ultraviolette straling (de zon), die op hoge bergen vaak zeer intensief is. Maar ook ijskristallen die op poten, ogen en neus voortdurend ernstige overlast veroorzaken. Niet te vergeten de kou die door de scherpe wind en sneeuwval nog eens versterkt kan worden. Hij mag zich ook niet laten afleiden door andere helpers die met apparaten systematisch de sneeuw afzoeken, maar ook niet door (prooi-)dieren die plotseling tevoorschijn komen of door storende luchtjes. Ook het plezier van het zoeken met zijn neus mag hij niet verliezen. Maar ook geduld heeft hij nodig, want soms kan het lang duren voordat hij het slachtoffer heeft gevonden. Dit geeft aan hoe zwaar de opdracht werkelijk is en hoe bijzonder deze honden zijn. Zelfs moderne trackingapparatuur kan niet presteren wat een lawinehond met een van nature uitermate goed uitgerust reukorgaan kan bewerkstelligen. Vergeet niet dat een hond met 300 miljoen reukcellen en een groot hersengebied voor geurgeheugen een slachtoffer onder een pak sneeuw van een meter dik kan vinden.

De bevrijding

Het lawineslachtoffer ligt in een absoluut duister en stil pak sneeuw dat zo zwaar op zijn borstkas drukt dat inen uitademen bijna onmogelijk is (neem als voorbeeld dat daken van meerdere winkelcentra instorten bij de meest recente sneeuwval in Nederland, red.). Hij krijgt nog maar nauwelijks zuurstof in zijn longen omdat de sneeuwlaag voor zijn mond te dicht is. De lawinehond kan hem echter wel opsporen. Als hij het spoor eenmaal heeft gevonden dan blaft hij net zolang tot zijn geleider het opmerkt en begint direct met een enorme snelheid te graven. Redders helpen hem om de sneeuw weg te halen, want er is weinig tijd te verliezen. De rest wordt aan andere mensen overgelaten: bevrijden, reanimeren, andere medische hulp verlenen en de geredde mens voor transport klaarmaken. Maar hij heeft zijn werk heel erg goed gedaan!!

Opleiding

Voor de opleiding lawinehond zijn wat grotere en sterkere dieren geschikt, zoals herdershonden, retrievers, maar ook de Riesenschnauzer. De zwarte Riesenschnauzer van ons eigen NSC-lid Annemarie Holterman genaamd Peggy Sue con Dodos is daar zeer succesvol in gebleken.

Grote honden kunnen beter door diepe sneeuw lopen. En ze moeten al vroeg worden geselecteerd voor deze opleiding, in de leeftijd tussen de 6 maanden en de 2 jaar. Ze moeten gehoorzaam zijn en natuurlijk goed gesocialiseerd en mogen bovendien geen problemen hebben in de omgang met mensen en andere dieren. Het belangrijkste is echter de goede teamspirit tussen baas en hond. Ze moeten elkaar blindelings kunnen vertrouwen. Voor de daadwerkelijke opleiding wordt eerst het eigen baasje "verstopt", de moeilijkheidsgraad wordt echter steeds verder opgevoerd. Vreemden worden verstopt, en de sneeuwlaag wordt steeds dikker gemaakt. Ook de eisen aan de hond worden steeds hoger. De verschillende klassen in de lawine-opleiding variëren van A tot C. Pas in klasse C kan een hond ingezet worden bij noodgevallen. Als de hond succes heeft dan mag een uitgebreide beloning met heel veel knuffels natuurlijk niet ontbreken. Kijk voor een opleiding voor lawinehond op www.reddingshonden.info of www.stichtingreddingshond.nl.

Overigens heeft de zwarte Riesenschnauzer Peggy Sue con Dodos met succes de training voor lawinehond doorstaan. Annemarie heeft vorig jaar een nestje gehad met haar teef en ook de pups uit dit nest zijn zeer succesvol, haar pups worden inmiddels ook opgeleid en doen het prima in de sneeuw! Eigenlijk vind ik zelf, dat we mensen als Annemarie in ere moeten houden, om zoiets te kunnen bewerkstelligen met ons dierbare ras, de Riesenschnauzer. Want dit komt je niet aanwaaien, hier moet heel hard voor gewerkt worden, hond en baas moeten ploeteren om dit te bereiken. Annemarie, namens het bestuur, ga zo door, en veel succes in de toekomst, we hopen graag nog van je te horen!!

Herz für Tiere bewerkt door Doreen de With,
foto's van Annemarie Holterman